

GARAN IILE GENERALE ALE RESPECT RII DREPTULUI LA
UN PROCES ECHITABIL. DREPTUL LA UN TRIBUNAL
INDEPENDENT I IMPAR IAL

GENERAL GUARANTEES OF RESPECTING THE RIGHT TO A
FAIR TRIAL. THE RIGHT TO AN INDEPENDENT AND
IMPARTIAL TRIBUNAL

OLGA-ANDREEA URDA¹

Rezumat: În desf urarea procesului penal, persoanele participante trebuie s î i poat realiza drepturile i interesele lor legale i s aib totodat garan ia c sunt protejate de eventualele abuzuri provenite din partea organelor judiciare. Dreptul la un tribunal independent i impar ial este o adev rat piatr unghiular atât a democra iei cât i a încrederii în actul de justi ie. Astfel, independen a i impar ialitatea instan ei reprezint principii fundamentale ale tuturor sistemelor de drept, care garanteaz justi iabililor faptul c actul de justi ie va fi determinat doar de argumentele ce reies din dezbateri, iar solu ia nu va fi rezultatul unor presiuni sau al unor prejudec i. Prezentul studiu î i propune s analizeze maniera în care legisla ia român respect exigen ele impuse prin documentele interna ionale în materia respect rii dreptului la un tribunal independent i impar ial.

Cuvinte cheie: independent, impar ial, proces echitabil, drept penal european, drepturi fundamentale

Abstract: In criminal proceedings, the persons involved must be able to realize their legal rights and interests and at the same time have the guarantee that they are protected from possible abuses arising from the judicial bodies. The right to an independent and impartial tribunal is a true cornerstone of both democracy and confidence in the judicial act. Thus the independence and impartiality of the court are fundamental principles of all systems of law, guaranteeing litigants that justice will be determined only by arguments drawn from the course of the hearings, and the solution will not be the result of pressure or of prejudices. The present study aims to analyze the way in which the Romanian legislation complies with the

¹ Asistent univ. dr., Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Ia i, email: olga.alexandru@uaic.ro

requirements imposed by international documents in the matter of respecting the right to an independent and impartial tribunal.

Keywords: independent, impartial, fair trial, European Penal Law, fundamental rights.

Plecând de la sensul etimologic al noțiunii mai largi de proces echitabil la care se referă art. 6 din Convenție și care conține o lungă enumerare a drepturilor procedurale acordate oricărei persoane implicate într-un proces în sens larg (printre care enumerăm dreptul la un proces public, care să fie finalizat într-un termen rezonabil și realizat de către un tribunal imparțial și independent, dreptul la prezumția de nevinovăție), în jurisprudența Curții de la Strasbourg s-a decis că după principiul egalității armelor fiecare parte trebuie să aibă o posibilitate rezonabilă de prezentarea a cauzei sale în condițiile în care nu o plasează într-o situație de dezavantaj în raport cu adversarul său².

Respectarea echității unui proces trebuie să se aprecieze în raport cu ansamblul actelor procesuale pentru a se asigura o percepție corectă asupra respectării sau nu a principiilor procesului echitabil. Jurisprudența Curții este în mod esențial axată pe condițiile în care o parte dispune de mijloace necesare administrării probelor și situații particulare pe care legile interne le atribuie fiecărei părți.

Vom efectua o dublă analiză a acestei garanții procedurale regsite în dreptul penal european, atât din prisma receptivității mecanismelor de protecție în cadrul procedurilor naționale dar și din prisma existenței sau nu al unui sistem convergent, al unui sistem european unic al drepturilor fundamentale.

Conform art. 6 paragraf. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la un tribunal „independent, imparțial și stabilit prin lege”.

Înainte de a trece la analiza dreptului la un tribunal independent și imparțial trebuie să analizăm noțiunea de tribunal, noțiune autonomă, al cărei sens conferit de Convenție este diferit de cel stabilit în dreptul intern al statelor contractante. Noțiunea de tribunal în accepțiunea Convenției se caracterizează, în sens material, prin funcția sa jurisdicțională, și reprezintă

² Gh. Mateu, *Tratat de procedură penală. Partea generală*. Vol. I, Editura C.H. Beck, București, 2007, p. 238.

organul ce are atribuții de soluționare, în baza unor norme de drept și în baza unor proceduri organizate, asupra unor cauze ce intră în competența sa³.

Din interpretarea art. 6 par. 1 rezidă faptul că una din condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o instanță pentru a putea exercita funcția de judecată este ca accesul la această instanță să fie reglementat de lege. Dreptul la un tribunal este menționat pentru prima dată în cauza Golder contra Regatului Unit⁴, când se pune problema de a ști dacă dreptul la un proces echitabil se aplică doar în cazul unei proceduri deja începute sau presupune și dreptul de a începe o nouă procedură. Cu ocazia judecării fondului cauzei, Curtea statuează că, deși art. 6 par. 1 nu consacră în mod expres dreptul de a sesiza un tribunal, în absența unui asemenea drept garanțiile oferite de art. 6 par. 1 ar rămâne fără obiect. Tot în această hotărâre Curtea menționează faptul că dreptul la un tribunal nu reprezintă un drept absolut, sunt permise anumite limitări, statele dispunând astfel de o anumită marjă de apreciere, controlul cu privire la respectarea obligațiilor impuse de Convenție revenind Curții⁵.

Acest lacun existent la nivelul reglementării europene este acoperit de prevederile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care prevede expres în art. 47 par. 1 dreptul la un tribunal, astfel „orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul Uniunii sunt încălcate are dreptul la o cale de atac eficient în fața unei instanțe judecătorești, în conformitate cu condițiile stabilite de prezentul articol”.

În dreptul național dreptul la un tribunal este prevăzut în mod expres în art. 21 din Constituția României astfel alin. 1) este stipulat faptul că “orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime” iar în alin. (2) “nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept”. În acest sens prin Decizia nr. 647 din 5 octombrie 2006, Curtea Constituțională a statuat faptul că „accesul liber la justiție consacrat de art. 21 din Constituție implică, între altele, adoptarea de către legiuitor a unor reguli de procedură clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenii în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor

³ J. F. Renucci, *op. cit.*, p. 257; O. Predescu, M. Udriou, *Convenția europeană a drepturilor omului și dreptul procesual penal român*, Editura C.H.Beck, București, 2007, p.281; Ana Cristina Lăbuș, *Dreptul la un proces echitabil*, Revista Drepturile Omului, nr. 4/2009, Editat de Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 2009, p. 8-16.

⁴ CEDO, Hotărârea în cauza Golder contra Regatului Unit, 21 februarie 1975, nr. 4451/70.

⁵ L. Barac, *Europa și drepturile omului. România și drepturile omului*, Editura Lumina Lex, București, 2001, p. 37; J. Pradel, G. Corstens, G. Vermeulen, *Droit pénal européen*, ed. a treia, Editura Dalloz, Paris, 2009, p. 383.

procesuale, inclusiv cele referitoare la cile de atac împotriva hotărârilor pronunțate de instanța de judecată, în caz contrar judecătorul fiind constrâns să stabilească el însuși, pe cale jurisprudențială, în afara legii, adică substituindu-se legiuitorului, regulile necesare pentru a se pronunța asupra recursului cu judecarea căruia a fost învestit, încalcând astfel principiul separației puterilor în stat.⁶

Comitetul de Miniștri al Consiliului European apără în mod egal dreptul judecătorului de a statua în mod imparțial și liber asupra cauzelor ce sunt supuse atenției sale, conform convingerilor sale și conform propriei interpretări a faptelor, evident toate acestea fiind fundamentate pe normele de drept aflate în vigoare⁷. Astfel art. I.2. lit. d) din Recomandarea Nr. (94) 12 Privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată de Comitetul de Miniștri statuează faptul că „în procesul de luare a deciziilor, judecătorii trebuie să fie independenți și să acționeze fără nicio restricție și fără a face obiectul vreunor influențe, sugestii, presiuni, amenințări sau imixțiuni, directe sau indirecte, indiferent din partea cui persoane vin și sub ce motiv. Legea trebuie să prevadă sancțiuni contra persoanelor care încearcă să influențeze pe judecători sub orice formă. Judecătorii trebuie să fie liberi în mod absolut să hotărască în mod imparțial asupra cauzelor cu care sunt sesizați, în baza convingerilor lor intime și a propriei interpretări a faptelor, și în conformitate cu normele de drept în vigoare. Judecătorii nu trebuie să fie obligați să dea socoteală vreunei persoane străine de puterea judiciară asupra rezolvării date cauzelor lor”.

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene consacră și ea expres în art. 47 par. 2 dreptul oricărei persoane la un proces echitabil “în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale”.

I.1. Independența instanței

Când discutăm despre independența instanței discutăm în primul rând despre independența instituțională și avem aici în vedere principiul separației

⁶ Curtea Constituțională, Decizia nr. 647 din 5 octombrie 2006, M. Of. nr. 921 din 14 noiembrie 2006, în T. Toader, *Constituția României reflectată în jurisprudența constituțională*, Editura Hamangiu, București, 2011, p. 45.

⁷ F. Kuty, *L'impartialité du juge en procédure pénale: De la confiance décrétée à la confiance justifiée*, Ed. Larcier, Bruxelles, 2005, p. 16.

puterilor în stat, un principiu subsecvent clauzei de independență⁸, iar în al doilea rând despre independența instanței raportat la părțile din cauză.

Conform jurisprudenței Curții de la Strasbourg, pentru a se stabili dacă un tribunal este independent, se impune a se aprecia “modul de desemnare a membrilor tribunalului, care nu trebuie să țină seama de discreția executivului, și durata mandatului membrilor acestuia, existența unei protecții contra presiunilor exterioare precum și existența unei aparențe de independență a acesteia”⁹. Astfel se face aplicarea expresă a adagiului englez: *Justice must not only be done, it must also be seen to be done*¹⁰.

În acest sens se pronunță și Curtea Constituțională care în Decizia nr. 872 din 25 iunie 2010, preciza faptul că „principiul independenței judecătorești prezintă două aspecte, și anume independența funcțională și independența personală. Independența funcțională presupune, pe de o parte, ca organele care judecă să nu apară în executivului sau legislativului, iar, pe de altă parte, ca instanțele judecătorești să devină independente, să nu fie supuse ingerințelor din partea puterii legislative, puterii executive sau justițiilor. Independența personală vizează statutul care trebuie să se asigure prin lege judecătorești. În principal, criteriile de apreciere a independenței personale sunt; modul de recrutare a judecătorilor; durata numirii; inamovibilitatea; colegialitatea; fixarea salariului judecătorilor prin lege; (...) interdicțiile; inamovibilitatea; răspunderea judecătorilor.”¹¹

Independența judecătorilor are în vedere activitatea jurisdicțională privită în întregul său. Astfel, nu se referă numai la procedura publică ci și la orice altă activitate anterioară, precum stabilirea termenelor de judecată sau ulterioară, și avem aici în vedere deliberarea și redactarea hotărârii¹².

⁸ D. Gomien, *Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, trad. de Cristiana Irinel Stoica, Editura All, București, 1993, p. 47; Florin Bucur Vasilescu, *The right to a fair trial in domestic law. Romanian Law*, în *The right to a fair trial*, Editura Consiliului European, Strasbourg, 2000, p. 43-56.

⁹ CEDO, hotărârea din 28 iunie 1984, în cauza Campbell și Fell contra Marii Britanii, în Vincent Berger, *Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului*, trad. I. Olteanu, C. Atanasiu, I. Patrulius: îngrij. ed.: I. Moroianu Zlătescu, E. Marinache, R. Erb nescu, Ed. a 5-a, rev., București, Editura I.R.D.O., 2005, p. 219.

¹⁰ J. Pradel, G. Corstens, G. Vermeulen, *op. cit.*, p. 387.

¹¹ Curtea Constituțională, Decizia nr. 1872 din 25 iunie 2010, M. Of. nr. 433 din 28 iunie 2010, în T. Toader, *Constituția României* , p. 253.

¹² R. Chiriș, *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentarii și explicații*, vol. I, Editura C.H.Beck, București, 2007, p.325.

I.2. Impar ialitatea instan ei

Cerin a impar ialit ii se impune fi analizat prin prisma a dou situa ii diferite: subiectiv i obiectiv . Astfel dac se analizeaz impar ialitatea din prisma unui demers subiectiv se va încerca determinarea convingerii personale a unui judec tor într-o situa ie dat , iar dintr-unul obiectiv se analizeaz garan iile oferite pentru a se exclude orice îndoial legitim în această privin , independent de comportamentul personal al judec torului¹³.

Impar ialitatea subiectiv se prezum pân la proba contrarie, iar impar ialitatea obiectiv const în a analiza dac , independent de conduita personal a judec torului, anumite situa ii justific suspectarea impar ialit ii acestuia din urm ¹⁴. Impar ialitate subiectiv presupune lipsa prejudec ilor, obiectivitate i nu în ultimul rând p strarea unui echilibru între p r i. Pân la urm f r impar ialitate nu putem vorbi despre justi ie, în condi iile în care un judec tor care î i pierde obiectivitatea nu poate participa la împlinirea actului de justi ie¹⁵.

Impar ialitatea obiectiv presupune încrederea pe care instan ele trebuie s o inspire publicului într-o societate democratic ¹⁶. Din acest punct de vedere se impune analiza unor garan ii pe care legisla ia statelor contractante trebuie s le ofere i anume: imposibilitatea cumul rii de c tre aceea i persoan a atribu iilor de urm rire i judecat , a exercit rii unor atribu ii judiciare diferite în aceea i cauz , precum i imposibilitatea exercit rii în mod succesiv a atribu iilor jurisdic ionale în aceea i cauz în toate gradele de jurisdic ie.

Statele contractante au obliga ia pozitiv de a- i adapta sistemele judiciare, astfel încât orice jurisdic ie s aib obliga ia de a- i verifica impar ialitatea atât din oficiu cât i la cererea uneia dintre p r i¹⁷.

I.3. Dreptul na ional

În acord cu Recomandarea nr. (94) 12 Privind independen a, eficien a i rolul judec torilor, adoptat de Comitetul de Mini tri al Consiliului Europei la 13 octombrie 1994, precum i art. 1 din „Principiile fundamentale

¹³ CEDO, Hot rrea din 24 mai 1989 în cauza Hauschildt contra Danemarcei. Vincent Berger, *op. cit.*, p. 210.

¹⁴ Ibidem, p. 211.

¹⁵ F. Kutty, *L'impartialité du juge.....*, p. 16.

¹⁶ O. Predescu, M. Udriou, *Conven ia european*, p.287.

¹⁷ R. Chiri , *Conven ia european*, p.333.

asupra independenței sistemului judiciar¹⁸”, redactate de Organizația Națiunilor Unite, care stipulează că „independența sistemului judiciar va fi garantată de către statele înființate de Constituție și în legile lor. Este datorită instituțiilor guvernamentale și de alte tipuri să respecte independența sistemului judiciar”, art. 124 alin (3) din Constituția României consacra expres principiul independenței judecătorilor, astfel „Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii”.

Imparțialitatea și independența instanțelor sunt menționate în mod expres și în Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, care a fost modificată și completată prin Legea nr. 245/2005 privind reforma în domeniul justiției și prin O.U.G. NR. 83/2014. Astfel în art. 10 se menționează faptul că „toate persoanele au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, de către o instanță imparțială și independentă, constituită potrivit legii”, art. 11 prevede că „activitatea de judecată se desfășoară cu respectarea principiilor distribuirii aleatorii a dosarelor și continuității, cu excepția situațiilor în care judecătorul nu poate participa la judecată din motive obiective”, iar în art. 46 alin. (2) este stipulat faptul că „verificările efectuate personal de președinți sau vicepreședinți ori prin judecători anume desemnați trebuie să respecte principiile independenței judecătorilor și supunerii lor numai legii, precum și autoritatea de lucru judecat”.

Independența judecătorilor este garantată în sistemul nostru de drept și acest lucru se observă dacă efectuăm o analiză a modului de numire a acestora, astfel ei sunt numiți de Președintele statului la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. O altă garanție importantă a independenței judecătorilor o reprezintă inamovibilitatea lor consacrată în mod expres de prevederile art. 125 din Constituție, dar și statutul disciplinar al judecătorului, potrivit căruia aciunea disciplinară se judecă și se soluționează, după o procedură specială, de secția pentru judecători ai Consiliului superior al Magistraturii¹⁹ și reprezintă una dintre cele mai puternice garanții ale independenței judecătorilor, datorită căreia aceasta este apărută de orice posibilă ingerință de tipul revocării, transferării, suspendării

¹⁸ Principiile fundamentale asupra independenței sistemului judiciar au fost adoptate la cel de-al optelea Congres al Națiunilor Unite privind prevenirea infracțiunilor și tratamentul infractorilor, care a avut loc la Milano în 1985, avizate prin rezoluțiile nr.40/32 din 29 noiembrie 1985 și nr.40/146 din 3 decembrie 1985 ale Adunării Generale a ONU.

¹⁹ Gr. Gr. Theodoru, *op. cit.*, p. 270.

sau ac iunii arbitrare, care altfel ar putea reprezenta modalit i de influen are a judec torului în scopul de a adopta o anumit decizie²⁰.

De asemenea Legea nr. 304/2004 tran eaz o problem asupra c reia exist anumite controverse la nivel european i anume independen a i impar ialitatea procurorului. În acest sens art. 62 alin. (4) prevede expres faptul c “parchetele sunt independente în rela iile cu instan ele judec tore ti, precum i cu celelalte autorit i publice”.

Iar în art. 62 alin. (2) se prevede expres faptul c „procurorii î i desf oar activitatea potrivit principiilor legalit ii, impar ialit ii i controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justi iei, în condi iile legii”. Astfel în activitatea judiciar , Ministerul Public trebuie s fie impar ial, nep rtinitor, s aib o atitudine independent fa de p r ile din proces, în sensul de a adopta solu ia corespunz toare f r a se l sa influen at de pozi ia social a p r ilor²¹.

Conform unui studiu efectuat pe trei palieri, în 2007 efectuat de c tre Transparency International România, independen a justi iei ca sistem, independen a colectivelor de magistra i din instan e i parchete i independen a individual a magistratului respondent, majoritatea magistra ilor (73,3%) percepea sistemul ca fiind independent. Printre cauzele identificate, în cadrul acestui studiu, ca posibile surse de afectare a independen ei magistra ilor se afl „ pozi iile publice ale oamenilor politici, modul de evaluare profesional i poten ialele ac iuni disciplinare, instabilitatea legislativ , pozi iile anumitor institu ii publice fa de activitatea institu iilor judiciare, precum i atitudinea justi iabililor²².

În ceea ce prive te impar ialitatea judec torului prin Decizia nr. 1042 din 14 septembrie 2010 Curtea Constitu ional statua faptul c „atât Constitu ia, cât i legea privind organizarea judiciar stabilesc, sub aspectul impar ialit ii, dreptul i obliga ia judec torilor de a se supune numai legii, activitatea de judecat desf urându-se, potrivit legii, strict în limitele cadrului legal. În ipoteza în care exist dubii cu privire la impar ialitatea

²⁰ I. Muraru, E. S. T n sescu (coord.), D. Apostol Tofan, F. Baias, V. M. Ciobanu, V. Cioclei, I. Condor, A. Cri u, . Deaconu, A. Popescu, Sorin Popescu, B. Selejan-Gu an, M. Tomescu, V. Vedina , I. Vida, C.Zam a, *Constitu ia României: comentariu pe articole*, Editura C.H. Beck, Bucure ti, 2008, p. 1227.

²¹ Gr. Gr. Theodoru, *op. cit.*, p. 145.

²² V. Alistar, I. Cop naru, D. Petru i, M. Alexandru, *Studiu privind percep ia magistra ilor asupra independen ei sistemului judiciar - 2007*, Editat de Transparency International România, p. 13.

judecătorului în prim instanță, există mijloace de apărare prevăzute de lege care asigură garanții suficiente pentru o judecată echitabilă.²³”

O astfel de garanție privind imparțialitatea magistraților este reprezentată de reglementarea în mod expres a cazurilor de incompatibilitate prin dispozițiile art. 64-65 Noul Cod de procedură penală. Aceste prevederi acoperă o paletă foarte largă și completă de situații incidente care ar putea afecta imparțialitatea judecătorilor, situații ce pot fi subiective, fiind de apanajul concepțiilor și propriilor sentimente ale judecătorilor datorită obiectului cauzei sau a persoanelor implicate cât și obiective, raportându-se la poziția procesuală pe care un judecător a avut-o anterior în aceeași cauză, poziție ce îl pune pe magistrat într-o situație de parțialitate și subiectivism²⁴.

Noul Cod de procedură penală a avut în vedere noi cazuri de incompatibilitate, în raport de principiile fundamentale consacrate de normele constituționale și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, printre care amintim art. 64 alin. (1) lit. f) și anume situația în care “există o suspiciune rezonabilă că imparțialitatea judecătorului este afectată”²⁵.

Procedura abinerii și a recuzării constituie garanții ale respectării imparțialității de către magistrați. Abinerea dă posibilitatea persoanei care se află într-unul din cazurile de incompatibilitate reglementate de lege, de a nu participa la desfășurarea procesului penal.

Recuzarea reprezintă manifestarea de voință a unei dintre părți sau a procurorului, prin care, în lipsa unei cereri de abinere, se solicită îndepartarea din completul de judecată a persoanei considerată a fi incompatibilă²⁶. Instituția recuzării are rolul de a asigura „o judecată imparțială, în care părțile să fie protejate de eventuala prădare a judecătorului, cauzată de legătura de rudenie sau afinitate cu una dintre părți, interesul personal pe care îl are în soluționarea cauzei deduse judecării sau alte asemenea împrejurări, expres prevăzute de lege”²⁷.

²³ Curtea Constituțională, Decizia nr. 1042 din 14 septembrie 2010, M. Of. nr. 664 din 28 septembrie 2010, în T. Toader, *op. cit.*, p. 251.

²⁴ Gr. Gr. Theodoru, *op. cit.*, p. 280.

²⁵ Expunerea de motive cu privire la proiectul Noului Cod de procedură penală, consultat pe site-ul www.scj.ro, p. 6.

²⁶ Gh. Mateu, *Tratat de procedură penală*, p. 513.

²⁷ Curtea Constituțională, Decizia nr. 105 din 1 februarie 2011, M. Of. nr. 197 din 22 martie 2011, în T. Toader, *op. cit.*, p. 57.

Pentru a nu se ajunge la o tergiversare inutilă a cauzei Noul Cod de procedură penală reglementează în art. 67 alin. 2 inadmisibilitatea recuzării judecătorului sau procurorului chemat să decidă asupra recuzării. În acest sens art. 68 alin. 7) prevede foarte clar faptul că „încheierea prin care se soluționează cererea de abținere ori prin care se admite cererea de recuzare nu este supusă niciunei cenzurii de atac”²⁸.

O altă soluție legislativă pentru garantarea imparțialității judecătorilor o reprezintă și procedura strămutării. Codul de procedură penală anterior prevedea în art. 55 strămutarea judecării cauzei la o altă instanță egală în grad în situația în care „imparțialitatea judecătorilor ar putea fi turbidată datorită împrejurărilor cauzei, dumniilor locale sau calităților lor, când există pericolul de tulburare a ordinii publice ori când una dintre părți are o rudă sau un afinitate până la gradul al patrulea inclusiv printre judecători sau procurori, asistenți judiciari sau grefierii instanței”. Noul C. proc. pen. prezintă, în art. 71, ca temei pentru dispunerea strămutării situația în care există “o suspiciune rezonabilă că imparțialitatea tuturor judecătorilor este afectată datorită împrejurărilor cauzei sau calităților lor, ori atunci când există pericolul de tulburare a ordinii publice”. Considerăm a fi discutabilă înțelegerea din noua reglementare a unor împrejurări de fapt care ar aduce atingere imparțialității sau obiectivității judecătorilor unei instanțe, în condițiile în care de multe ori pentru practicieni o prevedere expres detaliată este binevenită și totodată reprezintă un instrument mai eficient.

În Decizia nr. 226/2006²⁹ Curtea Constituțională a statuat faptul că strămutarea reprezintă „o procedură specială de stabilire a competenței teritoriale a instanței de judecată cu scopul asigurării condițiilor unui proces echitabil, în care părțile să dispună de aceleași mijloace de apărare și să aibă posibilitatea să își exercite dreptul la apărare în mod efectiv și eficient.”

Apreciem că procedura strămutării răspunde exigențelor impuse de art. II.2. lit. f) din Recomandarea Nr. (94) 12 Privind independența, eficiența și rolul judecătorilor care prevede faptul că „unui judecător nu-i poate fi „luată” o cauză fără vreun motiv întemeiat, cum ar fi o boală gravă sau existența unui conflict de interese. Motivele și procedura pentru această

²⁸ Expunerea de motive cu privire la proiectul Noului Cod de procedură penală, consultat pe site-ul www.scj.ro, p. 6.

²⁹ Curtea Constituțională, Decizia nr. 226/2006, Monitorul Oficial nr. 249 din 31 martie 2006, în Luciana Mere, Lucia Rog, Lia Savonea, Remus Budiș, *Codul de procedură penală*, Editura C.H. Beck, București, 2008, p. 213.

desesizare trebuie prevăzute de lege și nu trebuie să fie influențate de vreun interes al guvernului sau al administrației. Decizia privind retragerea unei cauze de la un judecător trebuie să fie luată de o autoritate ce se bucură de aceeași independență în plan judiciar ca și judecătorii”.

